

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Caput VII. Qui Onesiphorus templi custos in Sanctum peccarit, ab eoque
idcirco fuerit punitus a.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](#)

A ἔργον ὃς διαφημισθῆναι λοιπὸν κατὰ πάσης τῆς πόλεως τὴν ποικίλην τοῦ Ἀδλοφόρου κηδεμονίαν, καὶ τὴν θεάρεστον πρόνοιαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. Ὅπις αὐτῷ πρέπει δέξα, τιμῇ καὶ προσκύνησι σὺν τῷ ἀνακτάρῳ πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ἡσαντοῖ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ εἰς τοὺς αἰδίνας τῶν αἰδίνων. Ἀμήν.

chiepiscopo, noti obtulerunt, ex quibus statim pulcherrimum illud, quod hodieque certatur, opus fuit extrectum /, ita ut tandem per omnem civitatem divulgaretur diversa certaminum Victoris cura providentiaque, Deo accepta in Christo Iesu domino nostro. Quia eidem convenit gloria, honor et adoratio cum Patre immortali et sanctissimo vivificantque Spiritu nunc et semper et in secula seculorum. Amen.

A. JOANNE
THESSAL. AR-
CHIEP.

ANNOTATA.

a Quæ hoc capite continentur, hicque e solo bibliothecæ Vaticanæ codice 821, quod e codice Ms, olim Mazarinæ, descripta penes nos non existent, traduntur, a folio 58 usque ad fol. 63 in litterario istuc monumento occurunt, sequenti istoc. Περὶ τῶν ἔργων τῶν ὄργων, de throno argenteo, titulo eis praefixo; hunc porro ego in alium, hic positum, qui, quid in subiecta narratione memorizæ prodatur, nonnihil distinctius exponat, mutavi, quod ei ante pleraque alia, quæ conscriptos de Sancti miraculis libros constituant, capita faciendum eodem ex fine duxi.

B b Cum ex antecedentibus omnibus capp., eodem, quo in codice olim Mazarinæ, ordine hic a nobis exhibitis, unicum proxime præcedens archiepiscopi cuiuspiam meminerit, in eoque non de alio, quam de Eusebio, cathedralm Thessalonicensem, Mauritio imperante, seu ante annum 602, quo hic obiit, moderato, sermo institutur, consecularium fit, ut per archiepiscopum illum, e quo, quæ hic narrat, sese audivisse, Joannes ait, non alium, quam eundem Eusebium, Thessalonicensem archiepiscopum intelligat, licet interim id e nostro, in quo e dicto bibliothecæ Vaticanæ codice caput præsens descriptum tantummodo habemus, codice † Ms. 193 palam esse haud possit, quod hic nec omnia, quæ codex Mazarinæ, suppeditet, nec cum hoc conveniat in ordine, quo, quæ suppediat, proponit.

c Altarium tegmina, quatuor columnis innixa atque in fastigiam formam educta, sub quibus et Sanctorum corpora (ad Cangium in Glossario medix et infimæ Latinitatis ad vocabulum ciborum) recondi solerent, communiter quidem olim ciboria fuerunt; verum quale, quod in Thessalonicensi Sancti nostri templo erat extrectum, ciborum exstiterit, infra a Joanne cap. 10 graphice expontur.

d Eusebius nempe, Mauritio imperante, Thessalonicensis archiepiscopus; neque enim de alio archiepiscopo antea locutus fuit Joannes.

e Per hoc vocabulum verosimillime hic intelligitur sedes seu cathedra, quam Thessalonicenses archiepiscopi, cum ædem, S. Demetrio Thessalonicæ sacram, adirent, occupare in hac solerent.

f Quidquid hue usque cap. præsenti Joannes narrat, totum id apud Mabillonum tom. i Veterum A næleotorum pag. 74 et similis seqq. paulo contractius expositum invenies. Ut porro et de tempore, quo id evenerit, aliquid dicam, sub Eusebiorum, qui Thessalonicensem cathedralm, Mauritio imperante, moderatus est, evenisse, ex iis, quæ mox ad litt. b et d annotati, manifestum est; ut proinde seculo sexto senescente verosimillime evenerit.

CAPUT VII.

Qui Onesiphorus templi custos in Sanctum peccarit, ab eoque idcirco
fuerit punitus a.

Aλλ' οὐδὲ ἐκεῖνοι παραλεῖψαι χρέον ὑπὸ τοῦ προμηνούσεωντος διωτάτου ἀρχιερέως ἐπ' αὐτῆς ἀληθείας ἀργητῶν· ἐνέργει γάρ τὰς ψυχὰς τῶν μετὰ συνέστως καὶ φύσιον Θεοῦ καταπούντων εἰς τὰ ἀνά φρονεῖν, καὶ μὴ τὰς τὰς γῆς, ἀλλ' ὅπες καὶ τὰς ἀφανῶν τοῦ πανεπιθέου Ἀδλοφόρου κηδεμονίαν παρέστησον, πᾶν ποιῆσας ἐργάζεσται τὴν τῶν αὐτῷ διωτάτων σωτηρίαν δὲ ἀκρας τῶν ἔργων παραβολακῆς, μὴ δὲ τούλαχτον προσκόπειν αὐτοὺς συγχωρῶν. Ὁνταιόρος ἐπίγχανεν παραμούροις τοῦ ναοῦ τῶν καλλινίκου μάρτυρος Δημητρίου ὀπτὸς δεῖγμα τῆς εὐλαβείας αὐτοῦ καὶ τούτῳ ἐκέντητο, τὸ φίλον εἶναι γνήσιον τοῦ προλεχθέντος διωτάτου ἀρχιεπισκόπου, τηρικάντα δὲ ἀναγνώστου τυγχάνοντος.

60 Μιὰ γοῦν τῶν ἡμερῶν πορευθεὶς εἰς τὸν πανάγιον οἴκον τοῦ πανσέπτου Ἀδλοφόρου, εὑρεν τὸν εἰρημένον ἔμπροσθεν τὸν ἀργυρέων θυρῶν τοῦ ἐκεῖσε λεγομένου κιβωτίου, ἀχανῇ καὶ σχεδὸν ἀπνουν, καὶ τῶν νεκρωθέντων

Sed nec illud, quod a predicto beatissimo Archiepiscopo in ipsa veritate narratum est, præteriri oportet b. Audientium enim cum intellectu Deique timore animas incitat, ut ea, quæ sursum sunt, et non quæ supra terram, cœtu conjuncti, b sapiant. Cum vero etiam ineffabilem gloriosissimi certaminum Victoris curam commonstret, varie eorum, qui eidem serviunt, salutem, summa in opera animadversione proposita, certo modo operatur, ne minimum quidem eos offendere permittens. Onesiphorus quidam templi Demetrii martyris, pulchris victoriis decorati, erat custos. Hic pietatis sue et illud habuerat signum, quod germanus predicti beatissimi archiepiscopi, tunc autem lectoris, esset amicus.

60 Una igitur dierum, cum in sanctissimam certaminum Victoris, maxime venerandi, domum hic esset ingressus, predictum invitit ante argenteas ibidem existentis, ut vocatur

Templi S. De-
metrii custos,
cum lector,
postea archie-
piscopo, ami-
citu conjun-
ctus,

A. JOANNE
THESSAL. AR-
CHIEP.

cum ab hoc
fere exani-
mis in eo-
dem templo
aliquando
fuerit re-
pertus,

casum hunc,
quod in S.
Demetrium
peccasset,

monitusque
ab eo in so-
mnis, ut sese

emendaret,
in peccatum
nihilominus
fuerit rela-
ptus,

C

d

sibi obvenis-
se, eidem le-
ctori, postea
archiepisco-
po, narra-
vit.

e

61 Illo vero per mirum sermonem turbato tristisque vultu dicente: Cujusnam rei gratia, frater? Is respondit: Quia in delictum, qualiter nec juveni aliquando fuisse consputatam credas, prolapsus sum, quo etiam certaminum Victorem magnopere irritavi, adeo ut frontem, quo templi ejus vestibulum aspiriam, nedium sanctum ejusdem ac sacratum ciborum attingam, de cetero haud habeam. Cum autem lector, magna ejus dejectione animi turbationeque mitibus suis adhortatorisque verbis B tunc repressa, ei etiam, ut, quod acciderat, narraret, susisset, ita dicere incepit: Con-suetudinemne, amantissime, quia sacramentum illud ciborum cereis intro illuminari oportet, nosti?

62 Novi, ait. Nec illud, dixit Onesiphorus, ignoras, ut quisque, secundum quod habuerit propositum, parvos vel magnos cereos isthic offerat? Ac lector: Et illud verum est. Ego igitur, inquit, ut templi custos, utilius quid et Sancto et mihi (vera enim, cum et Deo cunctis nota, predicabo) comparaturum me, ratus, maiores quidem cereorum oblitorum statim extinxii, eorum autem loco tenues et parvos comburendos defixi. Mihi igitur peccatori Sanctus in somnis est visus, dulcique immensa ejus demissionis voce dixit: Onesiphore frater, non placet mihi, quod operaris: neque enim, ut unius anime salus, infinita auri pondera mihi placent; nescisne, rem, que offertur, quantum ministerio suo fungens visuque objecta manet, tantum Sanctos, ut pro eo, qui illam obtulit, intercedant, movere c?

63 Cereos igitur, qui offeruntur, ardore sinas, donec aliud accedat. Ego autem miser ex-gefactus meaque peccata recognitis, vanam me vidisse imaginem existimabam. Sanctus enim, aiunt, peccatori haud appetit. Postquam autem his ac ter similem denunciationem in sonno accepi, observare eam studui, quod et faciens usque in hodiernum diem mansi; nocte autem illa quispiam advenit maximos etiam afferens cereos; cum autem orasset, discessissetque vir, cereis, ut Achaei Dei donario d, inhiavi, cumque, ut eos tollerem ac extinguuerem minoresque eorumdem loco accenderem, gressum moverem, ipsem Sanctus e sacro conditorio vocem quam maximam emisit, ita clamans ad me: Iterum eadem?

64 Ego autem miser vocis timore ita de terra ex agitatione sum levatus, ut extra fores fuerim conjectus, ubi et veniens me exanimem et mutum nullumque vita indicium habentem invenisti. Haec quidem sese et vidisse et audiisse, beatus noster et pater et archiepiscopus narravit e; nos autem attendere debemus, quia iis, que Dei voluntate a Sanctis ejus praecipiuntur, morem gerere nos oportet; si autem id non facimus, eos in propriam nostram jactu-

σύδεν διαχέροντα: ὡς δὲ τεθορύβητο περὶ τὸν φίλον Δόκτορον συμπάσχον καὶ πενθῶν ἐπὶ τῷ συμβάντι, μάλιστα μόνις μετὰ πλείστας δώρας εἰς ἑαυτὸν ἔβαν δόκτορας, καὶ γνωρίσας τὸν ἀναγράσσονταν ὡς φίλον γνήσιου πενθοῦντα, καὶ πεφυμένον τοὺς δάκρυσιν, λέγει πρὸς αὐτὸν, οὐά το συμβάν μοι, κύριέ μου Εὐσέβει, δακρύεις; τοῦ δὲ πατανεύσαντος· οὐ δέ γάρ λα-λῆσαι διὰ τὴν λύπην ἔξτραχον, λέγει αὐτῷ, οὐκ ὅφεις δακρύεις, ἀλλ' εἰ ἀγαπᾶς με, δρυσὸν μηκυπτον, καὶ ζῶντά με κατάχωσον.

61 Τοῦ δὲ διαταραχθέντος ἐπὶ τῷ παραδίξῳ τοῦ λόγου, καὶ συμβοτόπως εἰσηγότος, τίνος χάριν, ἀδελφέ; Ἐκεῖνος ἀπεκρίνατο, ὅτι περίπετα σφραγισταί, οὐρὴ μὲν μεριστοῦ δὲ οὖν περιπεπτούντα ποτὲ πο-τεῖς ἔν, ιρὶς οὐ καὶ μεγάλως τὸν Ἀδελφόφρον παρόντα, ὡς μὴ δὲ πρόσωπόν με τοῦ λοιποῦ ἔχει τὰ πρόσωπα τοῦ νεοῦ αὐτοῦ θυαρῆσαι, μήτιγε τῷ ἀγέλῃ αὐτοῦ τὴν ἡμαρτερὸν κινοῦθεν προσφέντα. Τοῦ δὲ ἀναγνόστου τηνίκατα καταστέλλαντος τὸν πελλήν αὐτοῦ ἀνύματα καὶ σύγχρονα διὰ τῶν πράξεων καὶ παρανεκτικῶν αὐτοῦ ὄμητάν, καὶ πειζάς ἀγηγίσασθαι τὸ συμβάν, οὗτος ἡρέστος λέγειν· Οἰσθαι, προσφιλέστατε, τὴν συνέθετα, ὅτιπερ δεῖ πάντοις κηροίς καταλάμψειν τὸ ἔνδον τοῦ ἡγιασμένου τουτου κιθερίου;

62 Οἶδα, φησίν· καὶ τοῦτο δὲ οὐκ ἀγνοεῖς, δόκτορος ἔφη, ὡς ἵκαστος καθ' ὃ ἀνέχει προθέστος, μηκροῦς ἢ μεγάλους αὐτῷ προσφέρει κηρούς. Καὶ ὁ ἀναγράσσων, ἀλλιδῆς καὶ τοῦτο· ἔγρα οὖν, φησίν, ὡς παραμονέριος νομίσας χρηματικότερον περιποιεῖ τι καὶ τῷ ἔγρι καὶ ἐμαυτῷ, τὰ ἀλλιδῆς γάρ εἰσα, ἐπει καὶ ἐ-παντα γνωστὰ τῷ Θεῷ· τοὺς μὲν μεγάλους τῶν προσφερούμενον κηρῶν ἐξεβάννουν, λεπτοὺς δὲ ἀλιτῶν, καὶ μικροὺς ἐπίγρυνον καλεῖσθαι. Οφθῇ μοι οὖν ἐν ἔντοις δέ σημεῖον τῷ ἀμαρτιῶλῳ καὶ φησὶ τῇ γλυκείᾳ φωνῆς τῆς ἀμέτρου αὐτοῦ συγκαταβάσσεις, ἀδελφέ δόκτορος, οὐν ἀρέσκει μοι δέ ἐγράψεις· οὐ δέ γάρ μηριας λύτραις χρισθεὶς θεραπεύειν, ὡς μᾶς ψυχῆς σωτηρίας· ή οὐδὲν ἔτι τὸ προσφερόμενον πρᾶγμα, δοσον ἐπιμένει λειτουργῶν καὶ φαινόμενον τοσοῦτον παρρημάτων τούς ἀγίους προσβείειν ὑπὲρ τοῦ προσενέγκαν τοις.

63 Ταῦτα τὰ προσφερόμενα τῶν κηρῶν καλεῖσθαι ἀχρίς ἂν ἀλλος προσαγάγῃ· ἔγρα δὲ ὁ τάλας δι-υπνοθεῖς, καὶ λογισμένος τὰς ἐμαυτοῦ ἀμαρτίας, θύμοις φαντασίαις ἐφαρεῖναι, ἀμαρτολῷ γάρ φανη, ἀγίος οἱ κατοπτάντες: ἐπεὶ δὲ καὶ τρίς τὴν τοιστόν παραχρήματαν καθ' ὄντος ἐδέξανται, ἐπει-στη ταῦτην παραχρήματαν, δὲ καὶ ποιῶν μερέματα μήριον τὸ σήμερον: τῇ δὲ νυκτὶ ταῦτη πάντας τις, καὶ με-γίστους λιτῶν προσάγοντας κηρούς: μετὰ δὲ τὸ εὑδάσθαι καὶ ἀναχρησταῖς τοῖς ἀλιτῶν ἐνεῦμαται τῶν κηρῶν, ὡς δὲ Ἀλέξαρθος τοῦ ἀναθῆματος, καὶ δὴ δρυμίσαντος μοι τοῦ ἐπάρα καὶ σθίσας αὐτούς, καὶ ἀντ' αὐτῶν ἀλιταί μικροτέρους, αὐ-τὸς δὲ ἀγίος ἐν τῷ ἀγίου σκιμπόδος φωνῇ ἀρήκει πάνω μεγίστην, οὕτως βοήσας πρός με: Πάλιν αὐτά;

64 Εγὼ δὲ δέ ἐδίλιος φόβοι τῆς φωνῆς οὐτως ὑβρί-θη ἐπὶ τῆς γῆς τῷ πατέρῳ· ὡς ἔξει τὸν θυρῶν ἐπιφίναι με, ἔνθα καὶ ἐλύσων εἴριες με ἀπνοιν καὶ ἀχανή, καὶ μη-δεμίας ζωῆς ἔμπασιν ἔχοντα. Ταῦτα μὲν ἐπηγίστα-το ἰδεῖν τε καὶ ἀκηρεῖν δι μακάριος ἡμῶν πατήρ τε, καὶ ἀρχιεπίσκοπος· ἡμεῖς δὲ προσέγειν ὄφελοιμεν, διετεί-σθαι πειθαρέειν τοῖς εὐδόκια Θεοῦ παρὰ τῶν ἀγίων αὐτοῦ προσταττομένοις, εἰ δὲ μήτε, λυπούμενοι αὐτούς ἐπὶ τῷ ἔαυτῶν ἐλέθρῳ· ὄρατε γάρ εἰς οἰαν ἔχαψιν ἐκινησεν τὸ πρᾶγμα τὸν ἀγίουν, ὡς καὶ ἀναφανδὸν πρᾶξαι φωνῇ αἰσθητῇ

A αἰσθητῇ παρισταμένῳ τῷ παροργήσαντι; ἡμῖν δὲ Λεός ἔσται ἡ ἀγαθότερη αὐτοῦ ὑπηκόους καθιστῶσα πάντοτε τοις αὐτοῦ φιλανθρώπαις θελήμασιν, εν Χρ̄ον̄ 15 τῷ Κυρίῳ, ὅτι αὐτῷ πρέπει δόξα τιμὴ καὶ κράτος εἰς τὸν αἰώνας τῶν αἰώνων. Ἀμén.

ram contristamus. Videtis enim, ad quamē sensum res Sanctum commoverit; ut etiam voce sensibili ad offendentem, cum praesens adstaret, manifeste clamarat; nobis autem propitia erit ejus bonitas, obedientes nōs omni ex parte faciens benignia ejus voluntatibus in Christo Iesu Domino, quia eum decet gloria, honor et virtus in secula seculorum. Amen.

A. JOANNE
THESSAL. AR-
CHEP.

ANNOTATA.

a Caput hoc in codice olim Mazarinæ a fol. 63 usque ad fol. versum 66 suppeditatur sub brevi hoc titulo: Ἡερὶ Οὐγανδίου τῶν παραχωνίων, De Onesiphoro, templi custode; hic autem titulo paulo prolixiori insignitus in bibliotheca Vaticana codice 831 a nobis exhibetur ob rationem, in Annotatis, cap. præcedenti ad lit. a subnexis, adductam.

b Non alium hic, qui, cum præsenti cap. narrato evenere, lector dumtaxat esset, archiepiscopum, quam Eusebium, in Annotatis cap. præcedenti subnexis memoratum, designari, facile ex ibidem dictis colliges, uti et ea narrationis seris hic subjecta, utpote in qua is ab Onesiphoro diserte appellatur Eusebius. Jam vero, cum res ita habeat, hinc certe ante sculi sexti finem ad sedem Thessalonicensem fuerit erectus, ante ejusdem pariter seculi finem, quod hic de Onesiphoro refertur, evenisse necesse est.

c In magnis Græcorum Menæis, in quibus, que hic de Onesiphoro etiam narrantur, loco huic respondentia, que una cum adornata a me versione Latina hue transfero, sequentia ad B XXVI Octobris leguntur: Επὶ πολὺ καὶ τὸν λαμπτόδον πημένων, ἐπὶ πλέον ἵεσονται καὶ τὸ θεῖον τῷ προτόγονῳ, θαττον δὲ ἀπαρουμένων, ἀποτίμενται... ἐκεῖνον τὸν ἔλαυον * τὸ πρόχυρον. Multis lampadibus accensis, Deus copiosius illi, qui eas offert, fit propitius; celerius autem ablatis, illius misericordie opus succiditur; Raderus autem in adornata a sese, que penes nos Ms. extat, Latina Menæorum versione ita in hunc illorum locum, nec immerito, in margine observat: Non videtur hoc ex fide dictum. Deus enim acceptat oblata, prout ab offerentibus fiunt, quibus aliena malitia nihil potest nocere, etiamsi dona furto subducantur. Hinc, quid de Joannis textu, cuius occasione hæc observo, statuendum sit, facile colliges.

d Achar seu, ut communius scribitur, Acham e spoliis Jerichuntinis (adi libri Josue caput vii) contra Dei præceptum, qui et Jericho et quæcumque in ea fuerant, anathmate devovenda jussérat, nonnulla surripuit, hincque gravissime, mandante Deo, fuit punitus.

e Quidquid ad hunc usque cap. præsenti locum narratur, apud Mabillonum tom. i veterum Analectorum pag. 77 et binis seqq. narratione nonnihil contractiori etiam suppeditatur. Ceterum, cum ob cereos, qui in S. Demetrii honore accensi fuissent, extinctos atque ablatos putitus fuisse Onesiphorus hic narretur, idque certe, uti ex mox ad lit. b notatis liquet, ante seculi sexti acciderit, consecrarium et ex hoc de Sancti miraculis capite est, ut magno is in honore apud Thessalonicenses jam inde ab eodem seculo sexto extiterit.

CAPUT VIII.

De magna, qua Thessalonicensibus famis tempore Sanctus prodigiose succurrerit, sollicitudine ac cura a.

Oτι δὲ οὐ μόνον ιδίᾳ πολλοῖς, ἀλλὰ καὶ κοινῇ περὶ πάσαν ὁροῦ τὴν αὐτοῦ πόλιν τε καὶ χώραν ἐν διαρρόοις καιροῖς διεμετον ἐν φιλοστρητίᾳ τὴν προστασίαν αὐτοῦ καὶ πρόνοιαν ὁ πανένδοξος Ἀθλοφόρος Χριστοῦ ἐπεδίεται, τὸ καὶ πάλιν ἐνδέινται οὐδὲ γάρ λίγαι ποτὲ ἡ πρὸς ἡμᾶς αὐτοῦ εὐσπλαχνία, ὡς οὐδὲ ὁ πρὸς τοὺς μετανοῦτας ἀμερτολόγους ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Διὸ βραχίονι σαφηνίσω τὴν ἀληθεῖαν ἔχων ἐπι μάρτυρας συνήλικας πολλοῖς βαρβαρικοῦ γάρ ἐθνοῦς ἀράτου ποτὲ τῷ πλιθεῖ τῇ θεοφύλακτῳ ταῦτῃ τῶν Θεσσαλονικαίων ἐπιβίσαντος πόλει, περὶ οὐ σύν Θεῷ φαντα εἴκαστος ἐν τοῖς κατόπιν διαληφόμεσθαι νέτεινει μετὰ τὴν ἐκείνων ἀναγκάρων ἀδρούν λιμοῦ τὴν πόλιν ἀμά καὶ τὴν ὥην χώραν συνέχοντος διὰ τὸ πρότον μὲν τὴν ισόφαμμον ἐκείνην τῶν βαρβαρῶν πόλιν διπλάσατο τὰ ἐκτός τῆς πόλεως καταδημάντειν, ὡς καὶ τὸν χοῦν ἐκλήσαι τὰς γῆς κατὰ τὸ γεραμμένον. ἔπειτα δὲ καὶ φημισθέντος ἀπανταχοῦ, ὡς ἡ πόλις ἰάλω, μηδίνα τῶν ἐν πλοίοις ἐμπορευένων ἐνταῦθα κατάραι, μήδινος ιστοπλῆς τῷ πολέμῳ μετὰ τὴν ἐκείνην διδωσαν αὐθίς ἐπέπρητο, πάντων ὁ-

F
Non solum enimvero privatum multis, sed et
Sanctus
Thessalonice,
fame post]
bellum pres-
sus,

randum enimvero privatum multis, sed et omnibus simul et civitati et regioni diversis temporibus suum ex charitate patrocinium providentiamque gloriosissimum certaminum Christi Victorem supra modum exhibuisse, illud, quod hic iterum (neque enim ejus aliquando erga nos, uti nec erga peccatores penitentes Dei misericordia, cessat benignitas) narrandum occurrit, specimen praebet. Cum multos adhuc veritatis testes aequales habeam, paucis rem declarabo. Postquam in hanc custoditam a Deo Thessalonicensium civitatem impetum aliquando, qua de re, dante Deo, in subsequentibus suo tempore dicere instituemus, gens barbara, multitudo infinita fecisset b; hincque post eorum discessum fames valida civitatem simul ac totam regionem premeret, primum quidem quod illa barbarorum multitudo, arenæ similis, quæ extra civitatem erant, omnia, ita ut nec terræ pulvrem secundum quod scriptum est intactum